

ת"פ 46559/06/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 46559-06-14 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כב' השופט שמואל הרבסט
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	פלוני

החלטה

בפני בקשה למחיקתו של כתב האישום בשל אי קיומה של חובת היידוע, וזאת על פי סעיף 60 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982.

כתב האישום בתיק דנן הוגש ביום 24.6.14.

אין חולק כי לא נשלח מכתב יידוע כדרישתו של החוק, אלא שב"כ הנאשם דאז, עוה"ד מוניר עזאם, אשר ידע אודות כוונת המאשימה להגיש כתב אישום נגד הנאשם, פנה אל המאשימה בכתב ביום 3.6.13 וביקש כי התיק נגד מרשו ייסגר לאלתר, או לחילופין, הזדמנות לשטוח את טענותיו ולשכנע את המאשימה שלא להגיש כתב אישום בתיק דנן.

עו"ד עזאם טוען בתצהיר שהוגש מטעמו ביום 14.4.15, כי ארבעה חודשים לאחר פנייתו, בחודש אוקטובר 2013, הוא נענה טלפונית על ידי "בחורה מטעם הפרקליטות" והוזמן לצלם את חומר החקירה בעניינו של הנאשם.

אין חולק, כי עו"ד עזאם אף צילם את חומר החקירה הרלבנטי ביום 10.10.13, לאחר ששלח מכתב נלווה הנושא את הכותרת "בקשה לסגירת תיק מס' פ.א. 294101 תחנת מעלה אדומים".

מכאן ואילך, לא קיבל הסניגור דאז כל מענה וכל פנייה מטעמה של המאשימה, וכתב האישום הוגש כאשר זכותו לשימוע מקדים לא קוימה ולא נוצלה כדין.

לשיטתו, הוא נשכר על ידי הנאשם על מנת את זכות השימוע, ולכך היו פעולותיו מכוונות, אולם בפעם היחידה בה נוצר קשר ביוזמתה של המאשימה באמצעות שיחת הטלפון שקדמה לצילום החומר הרלבנטי, ו"נושא השימוע כלל לא עלה באותה שיחה".

המאשימה, טוענת כי אכן התקבלה במשרדיה בקשתו הכתובה של עו"ד עזאם מיום 3.6.13, אולם התשובה לבקשה זו ניתנה באמצעות שיחת טלפון מיום 9.10.13 אשר במהלכה הוזמן ב"כ הנאשם לצלם את חומר החקירה וכן לשטוח את טענותיו הכתובות בעניין זה כך שלשיטת המאשימה, עצם קיומה של שיחה זו ממלא את דרישת היידוע הקבועה בחוק.

עמוד 1

חומר החקירה צולם ביום 10.10.13, ולא הוגשו כל טיעונים כתובים או אחרים מטעמו של הנאשם העוסקים בבקשה שלא להגיש כתב אישום במקרה דנן, כך שהמאשימה ראתה את הנאשם כמי שבחר לוותר על זכותו לשימוע מקדים, וכתב האישום הוגש במועד שצוין לעיל.

לראיה, מציגה המאשימה תרשומת פנימית מיום 9.10.13 בה מתועדת שיחת טלפון זו, ואשר לפיה גורסת פקידת הפרקליטות כי "**אמרתי לו שהוא מוזמן להגיש טיעונים בשימוע בכתב תוך 30 יום**".

מכאן מחלוקתם של הצדדים - **ראשית**, האם הודע לנאשם על זכותו לשימוע כדין, היינו, האם די בהודעה טלפונית כדי לקיים חובה זו, **ושנית**, בהנחה כי זכות זו לא ניתנה כדין, האם גורר הדבר את ביטולו של כתב האישום, או שמא ניתן לקיים שימוע מאוחר ויש להמשיך בהליך הפלילי כסדרו.

דבר החיקוק העוסק בחובת היידוע מגדיר בבירור כי היידוע יימסר בכתב בהודעה אשר תשלח לחשוד "**לפי הכתובת הידועה**" אשר בה הוא מתגורר. מדובר אם כן, בשני תנאים עובדיתיים ובסיסיים: יש להודיע לחשוד על הכוונה להגיש נגדו כתב אישום, ויש לשלוח הודעה זו לכתובת הידועה של החשוד.

עצם קיומה של חובת המשלוח, מלמדת כי ההודעה צריך שתהא כתובה, שהרי מסר כתוב יש לשלוח לנמען, בניגוד למסר מדובר אשר אותו ניתן לומר בעל פה, והנימוקים לכך, לטעמי ברורים.

משלוח הודעה כתובה מביא למסירה ברורה של המידע הנשלח מהרשות התובעת לחשוד. בשיחת טלפון קשה לוודא את זהות הדובר ואת הקשר שלו לחשוד, אין כל וודאות כי המשוחחים שמעו האחד את השני, אין כל וודאות כי המסר נקלט, ואין כל תיעוד לעצם קיומה של השיחה ובייחוד לתוכנה.

מהעובדה כי חומר החקירה צולם על ידי עו"ד מוניר עזאם, עולה כי אכן נוצר קשר טלפוני ראשוני בין המאשימה לבא כוח הנאשם. עוד עולה כי הנאשם (באמצעות בא כוחו) חפץ בהמשכו של הקשר על מנת לממש את השימוע המובטח.

האם נותק הקשר לאחר שניתנה הודעה טלפונית אודות הזכות לשימוע ביוזמת בא כוח הנאשם, או שמא הניתוק אירע לאחר שעו"ד מוניר עזאם ביקש ליתן לו זכות זו בכתב ולא נענה - לא בכתב ולא בעל פה?

מחלוקת בדבר.

עו"ד עזאם סבור שהקשר נותק ביוזמת המאשימה, ואילו **המאשימה** נסמכת על תרשומותיה לפיהן ההיפך הוא הנכון.

כבר עתה אומר, כי אין בידי לקבוע ממצאים לכאן או לשם, אין ראיות תומכות נוספות ואין בידי דרך רצינית לבירור אותות האמת העולות מתרשומת. מדובר אם כן, בגרסאות מנוגדות המעלות לכל הפחות ספק בדבר הממצאים העולים מהם. בדין הפלילי, קיומו של ספק יישקל תמיד לטובתו של הנאשם, וכך אני קובע גם במקרה דנן.

ממצאים אלו, מלמדים כי כל עוד לא הוכח ההיפך, הרי שזכות היידוע הכתובה טרם מולאה.

אכן, לעיתים נראה הדבר כדווקני ודקדקני שהרי כל ה"קשר" בין המאשימה לעו"ד עזאם עסק בשימוע - לכך צולם החומר, זוהי הכותרת למכתביו ולכך הוא נשכר על ידי הנאשם, אולם, דווקנות זו יש בידה כדי למנוע אי הבנה ו"קצר" בתקשורת כפי שאירע במקרה דנן.

בטוחני, כי הצדדים בעניין זה הינם תמי לב ותמימי דעת. הסניגור המלומד (דאז) חפץ בשימוע והמתין להודעתה של המאשימה, ואילו אנשי המאשימה סברו כי משלא נעשה כל צעד (למעט צילום תיק החקירה) מטעמו של הנאשם, הרי שהוא ויתר על זכותו לשימוע.

אילו היו הצדדים דבקים בלשונם של החוק ומנהלים את התקשורת ביניהם באמצעות מכתב פשוט וברור המזמין את בא כוח הנאשם לשטוח את טענותיו בפני המאשימה, הרי שלא היינו באים עד הלום. לעיתים, אם כן, יש ללכת "לפי הספר". אין בכך דווקנות, אין בכך דקדקנות, אלא יש בכך כיבוד רצון המחוקק מהסיבות שצוינו לעיל.

נוכח כל שצויין לעיל, זכות היידוע לא קויימה, ובעקבותיה קופחה זכותו של הנאשם לשימוע מקדים טרם הגשת כתב אישום.

עתה ניצבת בפני שאלה נוספת - האם יש לבטל את כתב האישום או לרפא את הפגם שנוצר באמצעות "שימוע מאוחר".

אשקול עתה כל אפשרות על יתרונותיה וחסרונותיה.

היה ויבוטל כתב האישום ומשלא ניתנה תשובה לאישום (ראו בעניין זה סעיף 2 להודעתו של ב"כ הנאשם מיום 14.4.15), תוכל המאשימה להגישו מחדש בכפוף ליידוע (בכתב) ולשימוע כדין.

משמעותו של צעד זה היא כרונולוגית בלבד, והיא באה לידי ביטוי בדחיית התקדמותו של ההליך המשפטי הכרוך בתיק דנן בפרק זמן אשר ניתן להעריכו במספר חודשים (חודש ליידוע ומספר חודשים מועט עד לקביעת מועד ראשון לדיון בתיק).

היה ולא יבוטל כתב האישום, יגיע הנאשם לשטוח את טענותיו אשר בטוחני כי יישמעו וייושקלו על ידי המאשימה בנפש חפצה, או אז תתקבל החלטה בעניין זה על ידה, והטיפול בתיק יימשך או שכתב האישום יימחק, בהתאמה.

לכאורה, כל נזק לא ייגרם בדרך של "שימוע מאוחר", אלא שהמחוקק סבר אחרת ואף קבע אחרת. לטעמו של המחוקק, אינו דומה שימוע בטרם ה"מעשה עשוי" לשימוע מאוחר אשר בא לשנות מצב קיים בן הוגש כתב אישום נגד חשוד.

כך קבע המחוקק, ובדרך זו מצווים אני לצעוד, למעט במקרים קיצוניים בהם הנזק אשר עשוי להגרם מביטולו של כתב האישום הינו בלתי הפיך, שאם לא כן, היה מורה המחוקק דרך קבע על קיומו של "שימוע מאוחר", ולא היה מחייב שימוע מקדים כברירת מחדל.

בתיק דנן טרם ניתנה תשובה לאישום, ובאמתחתה של ההגנה ישנן טענות כאלו ואחרות אשר יש בהן, כך לשיטתה, כדי להיטיב את מצבו המשפטי של הנאשם. ראוי כי טענות אלו יישמעו בעוד הנאשם אינו נאשם, אלא בעודו חשוד שטרם דבק בו רבב של אישום.

לאחר ששקלתי את הנזק הכרונולוגי העתיד להיגרם בתיק דנן אם יבוטל כתב האישום אל מול הפגיעה בזכותו הבסיסית והחוקית של הנאשם לשימוע בטרם יוגש נגדו כתב אישום אשר יש בה תרומה משמעותית למראית פני הצדק, אני מורה על ביטולו של כתב האישום מהטעמים שצוינו לעיל.

הדיון הקבוע ליום 26.5.15 מבוטל בזאת.

מזכירות - נא לשלוח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו ניסן תשע"ה, 15 אפריל 2015, בהעדר הצדדים.